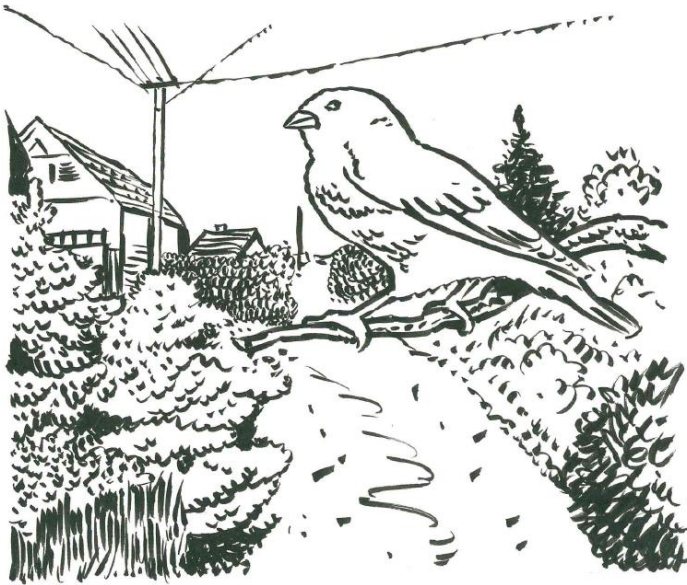

Zpravodaj

Ročník 8 - č. 2/2022

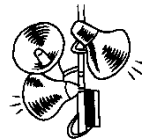

Vážení spoluobčané, milí čtenáři, čas neuvěřitelně letí a mně pomalu končí volební období, kdy jsem od Vás dostal důvěru a následně od kolegů ze zastupitelstva úkol starat se o naše obce. Myslím, že mohu říci, že poslední roky byly pro naše obce úspěšnými. Povedlo se nám rozjet a dokončit mnoho projektů a akcí, a to i přesto, že minulé roky přinesly překážky či nečekané události pro nás všechny. Ať to byla pandemie Covid 19 nebo válka na Ukrajině, vždy jsme se snažili situaci co nejlépe zvládnout.

Závěrem velmi děkuji svým kolegům – zastupitelům i všem pracovníkům obecního úřadu, ale také Vám všem, kteří se svou energií podílíte na rozvoji našich obcí.

Přeji pěkné čtení, mějte se hezky a užijte si, pokud možno, bezstarostné léto.

Josef Kaše

Z našich obcí

Vážení spoluobčané, na tomto místě se Vás pravidelně snažím informovat o menších či větších investičních akcích které proběhly, probíhají a nebo budou v dohledné době realizovány. Jelikož se blíží konec volebního období je dobré si připomenout, co vše se stihlo v našich obcích udělat. Zastupitelé se při svém rozhodování o investicích snažili rovnoměrně investovat do infrastruktury všech našich obcí. Během čtyř let se postupně investovalo do oprav a **obnovy místních komunikací** a dnes můžeme říct, že prakticky všechny důležitější silnice a cesty jsou ve všech obcích ve velmi dobrém stavu. Dodláždila se cesta na Suchopár. V příštím období je nutné doasfaltovat cestu od Obecního úřadu v Olešče ke školce a rybníku a některé části silnic na Bulánce a uličku v Krymlově. Vedle stávajícího nového chodníku vedoucího z Králky na Bulánku se v nadcházejícím období dokončí se další úsek chodníku a zejména **chodníky a přechody v Olešče**, které by měly způsobit větší bezpečnost provozu v okolí jedničky. Zde se zatím nepodařilo získat dotaci a pro případ, že se tak nestane budeme muset tuto investici realizovat přímo z našeho rozpočtu. Máme radost, že naše hlavní **rybníky** na Brníku, Krymlově a Olešče jsou zcela zrekonstruovány a snad v nejbližším období se podaří zcela napustit i poslední jmenovaný rybník v Olešče tak, aby se v něm dalo konečně koupat.

V této souvislosti proběhla i úprava travnatého fotbalového hřiště. Menší rybníky na Bulánce a na návsi v Olešče snad též v nejbližší možné době projdou nezbytnými úpravami. Dolejší rybník v Krymlově by rovněž potřeboval drobné úpravy v jeho bezprostředním okolí. Během minulého období se podařilo přestěhovat obecní úřad do náhradního prostředí v olešecké škole a provést rozsáhlou **přestavbu obecního úřadu**. Dnes můžeme říci, že se rekonstrukce podařila a pro občany obcí bylo vytvořeno důstojné prostředí pro vyřizování jejich požadavků. V budově vedle činnosti úřadu je možné pořádat výstavy, koncerty, svatební obřady, vítání občánků apod. Vedle České pošty funguje i Zásilkovna. Zrekonstruovanou kotelnou úřadu je ale dále nutné vybavit moderním vytápěním, aby se dále snížila energetická náročnost budovy. Snad se příští rok podaří nainstalovat tepelné čerpadlo. Zateplena byla půda budovy.

Náhradní prostory vytvořené pro dočasný úřad ve škole jsou nyní využívány společností JEKOZ jehož jsme členy. **Knihovna** se stěhuje do vedlejší místnosti a o jejím znovuotevření budete včas informováni. Jsou připraveny po náročných jednáních i investice do **obnovy vrtů** v Bukovici a vyhotovení nových potrubí na Bulánku, Králku, dále Krymlova a následně do Olešky. Projektová dokumentace je z větší části připravena, probíhá výkup některých nezbytných pozemků, když vše se musí sladit i se stávající vodovodní infrastrukturou. Doufáme, že celá akce bude zrealizována do konce roku 2024.

Vzniklo **nově dětské hřiště v Olešce**, obec pomohla aktivitě při úpravě části obce Oleška-Kalinka. Proběhla **rekonstrukce obecního domku na Brníku** včetně fasády a chodníků. V zahradě školky bylo k radosti nainstalováno hrací letadlo. Byla provedena rozsáhlá oprava kanalizace pod školkou a následně nově položená vozovka včetně obrubníků. Další **obnovená úvozová cesta mezi Bulánkou a Oleškou** je hojně využívána, její osazování kvalitními dřevinami pokračuje, ale je zapotřebí v tomto úsilí pokračovat. V příštím roce se snad podaří propojit novou cestou Brník a les Mršinec. Obnova cest mezi Oleškou a Krymlovem „k doubkou“ nebo Oleškou a Nučicemi by nebyla špatná...Postupně se opravují také **hřbitovní zdi** a náš hřbitov si to zaslouhuje. Dělá nám všem radost, že v našich obecních lesích **bylo vysázeno 15.000 nových stromků**, zvládnuta vcelku úspěšně kůrovcová kalamita, která se snad již nebude dále významněji šířit. Finišuje i **vydání knihy**- rozsáhlé publikace o našich obcích a její autor nám přislíbil vydání knihy na podzim tohoto roku. Tak se máme na co těšit. Pokračuje se v přípravě na vydání **nového územního plánu** obcí, když jeho první hmatatelné kontury lze očekávat v nadcházejícím roce. Sportovní a kulturní akce byly bohužel značně omezeny v důsledku covidu. Dlouho očekávaná **přestavba hasičárny na Bulánce** v nadcházejícím období dojde k realizaci. Dokumentace je připravena a snad se v příštím roce zadaří. Nové **hřiště na Brníku** a oprava střech KD Krymlov je na spadnutí atd....

Děkuji všem dosavadním zastupitelům za jejich konstruktivní přístupy při rozhodování se o realizaci jednotlivých akcí a věřím, že i noví zastupitelé, kteří vzejdou z nových zářijových voleb, budou přinejmenším stejně pracovití a budou mít zájem na ochraně a rozvoji našich obcí.

Hezké léto přeje **JUDr. Martin Vlasák, místostarosta obce**

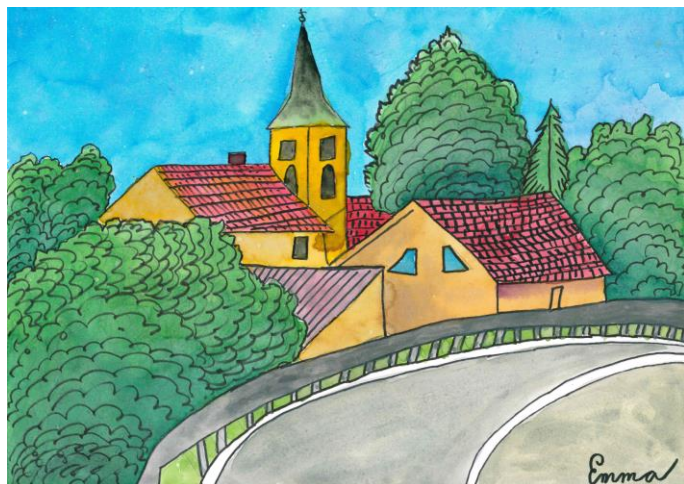

Akce v obci

- 17.9. 14h Dechovka v Krymlově - Malá muzika
Nauše Pepíka
- 23-24.9. Volby do zastupitelstva obcí
- 28.9. 11h Terénní duatlon Krymlov (běh 2km-
kolo 17km – běh 4km)

MALOVÁNÍ
S
FILÍPKEM

20. SRPNA 2022
OD 17.30 HODIN
ZAHRADA ŠKOLY V OLEŠCE

Emma Drábová – 8 let

Návštěva školy

Ve středu 8. června jsme měli s předškoláky naplánovanou návštěvu 1. třídy ZŠ v Kostelci.

Brzo ráno si děti do batůžku s pitím přidaly svačinku a v 7 hodin jsme nastoupili do linkového autobusu a jeli směr Kostelec. Pro některé děti už jízda autobusem byla nevšedním zážitkem.

Prohlédli jsme si venkovní prostory školy s možností sportovního využití a výuky v přírodním prostředí.

Poté jsme šli do třídy 1.C, kde nás velmi srdečně přivítala p. učitelka Lenka Ferklová.

Společně s jejími prvňáčky jsme absolvovali první vyučovací hodinu, která obsahovala český jazyk, matematiku, hudební výuku a pohybovou chvíli.

Po počátečním ostychu se zapojili i naši předškoláci, předvedli, že se umí podepsat, napsat na tabuli některá písmena a číslice, společně jsme si zazpívali, zarecitovali a zahráli několik her.

Všichni předškoláci paní učitelce potvrdili, že se do školy těší.

Na rozloučenou od prvňáčků dostali krásné papírové motýlky a sladkosti.

V parku jsme si snědli svačinu a potom jsme zamířili do místního muzea, kde už na nás čekal pan Jiří Filípek.

Provedl nás prostorami muzea, prohlédli jsme si zajímavou výstavu výtvarných prací dětí ze základní školy, kosteleckou keramiku, historické předměty, dobové oblečení, nalezený poklad – staré mince.

Dozvěděli jsme se zajímavosti o místní historii.

Na závěr jsme si prohlédli orchestrion, zkoumali, jak funguje, a vyslechli si několik písniček.

Ačkoliv se nám v muzeu moc líbilo a ještě bychom se rádi zdrželi, museli jsme se rozloučit, protože linkový autobus a oběd ve školce nepočká

Výlet do skanzenu

Náš výlet začal cestou autobusem do blízké Kouřimi. Cesta autobusem všechny bavila a rychle nám utekla. Ve skanzenu nás přivítali naši milí průvodci paní Tereza Hönigová a pan Michal Veverka.

Děti se dozvěděly, co to skanzen vůbec je, a co zde uvidíme.

A jde se na to!!! Prohlídka začala u malého stavení zvané špýchar. Další zastávka byla malebná chaloupka, známá z pohádky Tajemství staré bambitky. Zde nám bylo vyprávěno, kolik lidí žilo v tak malém prostoru, kde se spalo a jak se na kamnech vařilo. Děti velmi zaujalo, že přes malou síň vedly dveře do chléva k dobytku.

Moc zajímavá byla prohlídka staré školy. Děti se usadily do lavic a poslouchaly vyprávění o tom, jak se děti učily psát na malé tabulky křídou, později na papír inkoustem. Poslechli jsme si i krásný zvuk harmonia a také jsme se dozvěděli, jaké tresty dostávaly neposlušné děti.

V kovárně jsme si prohlédli nástroje velmi důležité osoby- pana kováře, který vyráběl spoustu potřebných výrobků. Bez jeho práce by se lidé neobešli. Důležitá byla i jeho žena kovářka, která často byla i bylinkářkou.

A jak to tak chodí, v hospodském stavení jsme si pochutnali na svačinkách a dobrůtkách, které dětem maminky připravily.

Posílnění jsme dorazili k domečku rychtáře. Rychtář byl dřívější pan starosta, který měl na starosti chod vesnice. Zde si některá děvčátka mohla vyzkoušet oblečení, které dříve malé holčičky nosily.

Výlet jsme zakončili kmením ovcí a koz, které se nám moc líbilo, a zvířátka se nás nebála.

Nakonec jsme poděkovali průvodcům za krásně strávené pohádkové dopoledne a autobusem uháněli zpět do školky na výtečný oběd.

Děti dětem aneb Dětský den v Krymlově

4. června 2022 proběhl v Krymlově dětský den. Trasa vedla z návsi ke kapličce, sportovnímu hřišti, k rybníku a zpět na návsi. V tomto okruhu bylo připraveno 10 stanovišť, kde si mohly děti vyzkoušet dovednostní disciplíny – ať už to byla střelba ze vzduchovky, skákání v pytli, vedení fotbalového míče, shazování plechovek, poznávání stromů, průjezd na koloběžkách mezi kužely, nalezení vhodného klíče k odemčení toho správného zámku, chytání rybiček, třídění odpadu, probíhání pod lanem či podle hmatu nalézt daný předmět. Na dětském dni v Krymlově bylo krásné, že se do organizace zapojily starší děti, které si samy vymyslely a zorganizovaly vhodné disciplíny pro svoje mladší kamarády. Věková hranice organizátorů se pohybovala mezi 10 až 69 lety. Moc chválím, byli jste skvělí. Trasu si prošlo 62 dětí, většinou se svými rodiči. Na závěr čekalo na zúčastněné občerstvení, sladkosti a hlavně nafoukaná vrstva pěny, v které nám děti předvedly další dovednostní kreace – obdivuhodné. Zmáchané, špinavé a usměvavé si je rodiče vyprostili z již trochu hnědé pěny a odvedli si je do svých domovů.

Dětský den v Krymlově se velmi vydařil. Přeji vám všem hezké léto, hezké prázdniny

Magda Vlasáková

Kdo snědl velikonočního beránka?

O velikonočních svátcích proběhla ve všech obcích dětská detektivní hra „Kdo snědl velikonočního beránka?“ Tento styl zábavy vyzkoušeli občané poprvé a zaznamenali jsme velkou spokojenost, jak ze strany dětí, ale i rodičů. Tato dobrodružná hra spočívala v pátrání po mlsounovi, který snědl velikonočního beránka a s nikým se nerozdělil. Organizátoři ve všech obcích i v místní mateřské škole si zvolili trasu, na kterou rozmístili 8 zastávek s úkoly. Děti zadání plnily a zároveň doplňovaly tajenku, tak aby jim vyšel ten správný kód, jenž jim v cíli označil hledaného mlsouna. Zvolili jsme snadnější i náročnější variantu, aby se mohly zapojit všechny věkové skupiny, což se podařilo. Děkuji všem za vstřícnost a ochotu

Magda Vlasáková

Dětský den - Bulánka

Dne 28.5.2022 se od 15.hodin konal na Bulánce dětský den. Po tříleté pauze se parta lidiček rozhodla, že je na čase uspořádat dětem k jejich svátku den plný her. A i když foukal vítr, dostavily se děti i rodiče v hojném počtu. Na děti čekalo spousta úkolů a následné odměny za jejich splnění. Střílelo se na růže, skákalo v pytli, prokousávalo se koláčem k dvacetikoruně apod. A jak je na Bulánce zvykem ženy napekly a připravily spousta jídla a pití. Dle reakce dětí i přihlížejících se celá akce povedla ke všeobecné spokojenosti. Na závěr opět poděkování všem co se na dětském dni podíleli.

Havánková Monika

Ohlédnutí za velikonočními svátky

Po dvouroční přestávce mezi nás přišla paní Ahnelová, která s námi cvičí pletení z pedigu.

Pedig je oblíbený materiál, který je určený pro výrobu nejrůznějších produktů. A pracovat se vám s ním bude opravdu snadno. Pusťte se do košíkaření a vyrobte si nejen krásné a designové košíčky, ale také další věci. Kromě košíků si tak z pedigu můžete vyrobit třeba i ošatky nebo dekorace.

Pedig seženete nejen v různých tloušťkách, ale také hned v několika barvách – neutrálních i pestřejších. Můžete s ním tak vykouzlit opravdu pěkné výrobky a dekorace. Ne jinak tomu bylo na letošním velikonočním pletení, kdy jsme si mohly uplést klasické velikonoční vajíčko.

Magda Vlasáková

Komedianti přijeli koňmo

V sobotu 9. července čelila naše ves nájzdu kočovníků.

Nebyli to našťestí Avaři, ani Tataři, bylo to Váلكovo kočovné divadlo. Dva statní koně, Thespidova kára a horda herců se usídlila v místní škole. Jedno z nejstarších kontinuálně působících kočovných divadel v Čechách u nás zakončilo svou každoroční pouť.

Mokrý varianta zahrála umění do tělocvičny, kde byly veleváženému publiku předneseny dva kusy.

„Pohádka čertovská“ pojednávající o Káčě a .. (no však víte) a komedie

„Střípky z národního poblouznění“, jež divákovi hravou formou umožňuje nahlédnout pod klobouk páně Jiráskův.

Účast byla hojná, kusy kvalitní, lilo jako z konve.

Velký dík patří obci Oleška, všem zúčastněným a múzám, které nemlčí.

Eva a Jarda Vančurovi – kočovné divadlo

Rozhovor – Jan Šedina

Dobrý den, pane Šedino, v srpnu máte významné životní jubileum, tak jsem si Vás dovolila oslovit, zda byste se s námi nerozdělil o své životní zkušenosti, protože jak všichni víme, každý má něco doma od „Šediny“, ať už je to kuchyň, schody, okna, stoly. Také Vás každý zná jako neúnavného organizátora dechových koncertů.

Odkud pochází Váš rod?

Dědeček pochází ze Lhotek a babička byla Heřmanova z Krymlova, první manželka mu zemřela, tak si vzal její sestru také Heřmanovou. Přestěhovali se do Olešky do domku čp. 69, který koupili Heřmanovi z Krymlova jako věno pro svoji dceru. Z prvního manželství se narodilo 5 dětí, z druhého 4. Takže můj tatínek pochází z 9 dětí.

Tatínek byl truhlář?

Tatínek se učil u pana Šmejkalů v Olešce, potom v Ratenicích a pak měl truhlářskou živnost v Olešce, postavil si dílnu na parcele u Bílků. Tatínek měl také pohřební ústav, dělal věnce, sehnal hudbu, lidé se nemuseli o nic starat. Když zajišťoval pohřeb vzal si nažehlenou košili, motýlka, rychtoval maminku, aby vše bylo, jak má být. Tatínek chtěl, abych pokračoval v pohřebnictví. Jednou zemřela stará babička Plíhalová z Brníku. Tatínek měl i pohřební auto, pomáhal jsem mu vnést rakev do obřadní místnosti a do domu k zemělce. Tak to dříve bylo, že lidé si svoje zemělce blízce připravovali doma ve slavnostním, obřadním pokoji, plály zde svíčky, vše bylo velmi důstojné. Když jsem po dvou schůdkách sešel do této místnosti a uviděl jsem zemělku babičku, otočil jsem se a pelášil jsem domů do Olešky. Když se tatínek vrátil, spustil na mě: „Ty kluku sakramentská, nevíš, čím chceš být?“ Já na to: „Tati truhlářem ano, ale pohřebnictví ne.“

Moje maminka byla Veselova z Doubravčan, tam jsem trávil hodně času z prázdnin, dědeček Veselů nám dával kapesné na porcinkuli, byl to hodný člověk. Před poutí jsme museli jít k holiči. Děda měl krávy, půjčoval mi opratě, abych je mohl vést, celý rok jsem se na to těšil. Měl jsem setru Oldřišku, se kterou jsem do Doubravčan také jezdil.

Kde jste se učil řemeslu?

Šel jsem se učit do Lomnice nad Popelkou, na dva a půl roku a potom půl roku jsem měl praxi v Českém Brodě „Varhanářské a dřevozpracující družstvo“, dělali varhany v Kutné Hoře a v Brodě měli pobočku. Po dokončení školy jsem šel do provozovny tohoto závodu do Kostelce nad Černými lesy. Zde nade mnou držel ochrannou ruku můj strýc pan Heřman a jiní mistři. Kolikrát mi vynadali, až jsem měl slzy v očích. Byla tam dobrá parta, tam jsem získal více zkušeností, než jsem šel na vojnu.

Ano, kde jste sloužil?

Sloužil jsem v Českých Budějovicích u tankánů. Tam jsem dával první rozhovor do časopisu „Palcát“. Potom jsem byl chemický instruktor. Jednou náčelník štábu se mě zeptal: „Ty Šedino, co vy vlastně na té vojně děláte?“ Odpověděl jsem mu: „Nu, chemického instruktora.“ „Tak od zítra nastupujete ke mně do kanceláře.“ Stal se ze mě písař praporu, mimo jiné jsem zakresloval a skládal mapy. Byly přes celou místnost a musel jsem je srovnat do rozměru 40x40 cm, bylo to dost náročné to takto poskládat.

A po vojně jste se vrátil k řemeslu?

Ano, po vojně jsem se vrátil zpět do Kostelce nad Černými lesy, byl jsem tovaryš, byli zde přísní mistři, když jsem něco neuměl, říkali: „Já to řeknu tátovi!“ Trochu mě komandovali. Byl jsem zde 26 let.

Pak jste začal podnikat?

V březnu 1989 mi to umožnil tehdejší zákon, že jsem mohl podnikat, když jsem neměl více jak dva zaměstnance. Tatínek se toho nedočkal, když zemřel, maminka se s tím nemohla smířit a každý den si s ním chodila povídat na hřbitov. Tatínek mě naučil dělat schody, nebylo to jednoduché, ale naučil jsem se to. Během své praxe jsem vyučil několik kluků na truhláře, někdo byl šikovnější a jiný méně. Každému jsem říkal: „Musíš přemýšlet, když něco děláš, musíš koukat, abys nezkažil materiál.“ Jeden z učňů dělal dveře do MŠ a špatně si to zaměřil, měly být vysoké 220 cm a on je dělal jenom 200 cm. Museli jsme vše napravit, tehdy jsme museli i měnit futra.

Co jste nejraději vyráběl?

To nemohu říct, za celý život jsem udělal 75 schodišť, nespočet oken, dveří, nábytku. Dělal jsem i špaletová okna na Šumavu. Nikdy jsem nemusel shánět zakázky, práce jsem měl vždy dost a dost. Nejdále se můj výrobek dostal do tehdejšího východního Německa, kde jsem dělal rohový nábytek. Na oknech jsem spolupracoval s panem Kratochvílem z Konojed, který okna zasklíval. Hezké bylo, když se jakýkoliv výrobek povedl a pohled na něj mě vždycky potěšil.

Co mládí?

Jezdil jsem s kamarády – Jirkou Janouškem, Fandou Šmejkalovým, Vendou Chládkovým, Vendou Legnerovým a Mirkem Svobodovým na čaje do Skvrňova. V té době tam bylo 20 svobodných holek, tak se to tam kluky jenom hemžilo. Holky stály na čajích v jednom koutě, mohli jsme si vybírat. Šli jsme je vyzvat k tanci, přišli jsme k nim, trochu se uklonili a požádali o tanec, tak to skutečně bylo. Bylo tam takové domácí prostředí.

A tam jste si našel manželku?

Ne ne, moje manželka Marie přišla do Olešky s kamarádkami na zábavu, hned mi padla do oka. Vyzval jsem ji k tanci a nabídl jí, že ji odvezu domů na motorce, ale nechtěla, že půjde s holkami. Druhý den jsem za ní vyrazil do Močedníku na náves. Vyšla před vrátka a já věděl, že to bude ta pravá. A byla.

Vy máte dva syny, jdou ve vašich šlépějích?

Jeden syn, Jan, pokračuje v truhlářině a druhý Miloslav má autodopravu.

Hrál jste na nějaký hudební nástroj?

Pořádně ne, na vojně jsem vystupoval v estrádním kroužku. Tam jsme si mohli půjčit jakýkoliv hudební nástroj. Jeden Slovák tam uměl fantasticky hrát na harmoniku, záviděl jsem mu, jak to umí. Můj syn Milan se naučil taky hrát na harmoniku. Hrál na čajích v Krymlově, ale více tihnul k bigbeatu. Koupil jsem mu bicí a ty si oblíbil natolik, že hraje už jenom na ně. Hraje s olešeckou skupinou Arvou a pořádá „Močál fest“, kde vystupuje několik bigbeatových kapel. Taky mě tam jednou pozval, no tak jsem tam byl a viděl jsem, jak se baví mladí. To už je jiný svět. Můj tatínek rád zpíval a já taky, rád jsem tancoval. Chodili jsme do Zásmuk na pouť, na porcinkuli. Ta se táhla přes sobotu i neděli a obtancovat celý sál v sokolovně v Zásmukách je pořád výkon. Tancovali jsme nejraději na dechovku – polku, valčík. Mělo to nějaký řád a ne jako dnes – „šup sem, šup tam“, stát proti sobě, to mě nebralo.

Kdy jste začal organizovat koncerty dechové hudby?

Po roce 1989 tady nebyly žádné zábavy, tak 3 4 roky. Tak jsem se jednou vypravil za Hankou Kašovou na úřad a povídal jsem jí: „Hano, prosím tě, v Krymlově je sál, co kdybychom tam zorganizovali dechovku?“ Hana se toho hned chytla: „Jo, to bude fajn.“ Dala mi k tomu svolení a tak to začalo. V Olešce, v bývalé hospodě je sice větší sál, tam jsem jednou taky pořádal koncert, ale více mi to vyhovovalo v Krymlově. První hudba v Krymlově byla „Keramička“ z Bechyně, bylo to v roce 1996. A od té doby, dvakrát do roka pořádám koncerty v Krymlově. Kdokoliv v té době měl pronajatou hospodu v Krymlově, vždycky mi vyšel ve všem vstřík. Když nebyla hospoda pronajata, pomáhal mi ze začátku s výčepem Venda Zoubků, zajistil pivo točené i lahvé, o vše se postaral.

Jaké „dechovky“ hrály v Krymlově?

Bylo jich tolik, tak alespoň některé – Budvarka, Krajanka, Moravanka, Sebranka z Vlašimi, Pepíček Zíma, Eva a Vašek, Křídlovanka z Kutné Hory, Malá hudba Nauše Pepíka a jiné.

To je úctyhodné, Vy také sám jezdíte na koncerty v okolí?

Ano, máme prima partu, vždy vezme někdo auto a vyrazíme za hudbou. Taky organizuji zájezdy na „Země živitelku“ do Českých Budějovic, kde se střídá jedna kapela za druhou. Taky jsem tam jednou dirigoval Sebranku z Vlašimi, samozřejmě jenom jednu písničku, ale byl to hezký zážitek. Mám rád lidi, jsem rád, když se baví.

Pane Šedino, dovolte, abych Vám popřála do dalších let hodně zdraví.

Děkuji za rozhovor

Magda Vlasáková

Mlýnský kámen v Brnickém lese

Před nějakým časem si čtenáři Zpravodaje mohli přečíst úvahu zabývající se otázkou, kde v blízkém okolí Brnika s největší pravděpodobností probíhalo dobývání suroviny pro mlecí kamene, o kterých je zmiňováno v Urbáři kosteleckého panství z r. 1677 („Z historie brnického dobývání do třetice“). Tehdy jsem došel k závěru, že tomu nejvíce odpovídá zaslý, z části již zasucený malý lom, obklopený řadou poměrně hlubokých jam a sousedících odvalů v západní části Brnického lesa. Na současných mapách je označena jako Aldašin. Neodpustím si zde poznámku, že bych rád věděl, jakým omylem se toto označení, které nikdo ze starousedlíků nezná, do map dostalo. Historický název „V lomech“ měl svou logiku.

Při letošním podrobném prozkoumávání tohoto místa se mi předchozí závěr potvrdil. Podařilo se mi obnažit téměř zcela zasypávaný polotovar mlecího kamene. Jaké pak bylo mé překvapení, když jsem zjistil, že mlecí kotouč není vytesán z tvrdého křemitého, či železitého pískovce, jak jsem předpokládal, ale hrubozrného slepenec (pozn. usazená zpevněná hornina složená převážně z valounků a hrubých pískových zrn). Téměř přesně, jak je zmiňováno v Urbáři ohledně bývalého gruntu Bartoloměje Štelczera ze zaniklého Brnika: „Při tom gruntě v porostlinách k Svrabovu nachází se lom kamene tvrdého křemene peckovitého k stavění i na kamenu mlejnský.“ Dále se uvádí: „Lom kamene mlejnského i k stavění, tvrdý, křemenný, peckový, kdež předešle na sta kamenů ke mlejňům se lámalo“. Křemenem peckovitým se samozřejmě míní křemenný slepenec. Jako geolog bych rád doplnil, že tento křemenný slepenec je silně zpevněný křemito-železitým tmelem. V lomu však lze nalézt i partie a balvany stejnorodějších tvrdých prokřeměných železvců, tj. bez větších valounků křemene. Ty bych osobně považoval za mnohem vhodnější pro výrobu kvalitnějšího mlecího kamene, než je místy hrubě valounkový slepenec, ze kterého byl vytesán dochovaný polotovar mlýnského kamene. Zvláštností je, že použití tohoto či obdobného typu kamene pro mlýnské účely není z jiných míst naší země zmiňováno. Pro bývalé obilné mlýny byly většinou používány tvrdé, křemité jemnozrné pískovce, nebo křemence.

Polotovar mlecího kamene („otesek“) má mírně elipsoidní tvar, o průměru v rozmezí 95-98 cm, tloušťka je 40 cm. Váhu kamene tak lze odhadnout na 850-900 kg. Otesek je částečně poškozen, a to odlomen při straně u jeho vrchní plochy v délce cca 40 cm. Je patrné, že k odlomu došlo podle okrajové plochy ve slepenci původně pohlčeného a později limonitizovaného kmene stromu. Místy jsou na boční straně kotouče patrné rýhy či záseky, vzniklé v průběhu

opracování kamene. Podle tloušťky otesku usuzuji, že se jednalo o těžší běhoun (vrchní mlecí kámen). Rozměrem se podobá známým zvánovických mlecím kotoučům. Ty jsou ale vytesány z hrubozrné říčanské žuly, jak bylo již dříve ve Zpravodaji zmiňováno.

V hrubém otesku ještě není vysekán středový otvor („oko“) pro hridel - vřeteno („železi“), ani z něj vybíhající záseky (dlaby) pro „kypřici“. Jednalo se většinou o dvě, či tři krátká ramena, která zajišťovala přenos otáčivého pohybu z hnacího vřetena na běhoun a jeho potřebné odlehčování. V souladu s názory z jiných míst výroby mlecích kamenů se finální vysekání oka a dlabů pro kypřici provádělo až poté, co si mlecí kámen vybral kupující mlynář, a to pravděpodobně po dodávce do konkrétního mlýna. Na dorozvážení stýčků plochých kamenů (běhounu a ležáku) pak kameník samozřejmě ještě vykřesal oškrtem drážky („remíže“). Důvodem pro nedokončení zdejšího mlecího kamene byly pravděpodobně dodatečně zjištěné vady materiálu.

Z Urbáře vyplývá, že rozkvět dobývání mlecích kamenů v Brnickém lese probíhal za vlády pánů Smiřických na Kosteckém panství (16. stol.) „na sta kamenů k mlejňům se lámalo“, a že v období 30ti leté války „již velmi měkká a nevhodná surovina se nacházela“. Považuji za důležité ještě doplnit, tento lom, označený jako „ta skála u Brnika“, je v historických pramenech zmiňován v souvislosti panskými spory o dědictví již k r. 1466. Z toho lze dovodit, že stáří polotovaru poškozeného mlecího kotouče může být 500 i více let.

Kdo by se chtěl s tímto hmatatelným „střípkem“ z naší historie blíže seznámit, může se vypravit na krátkou procházku a mlecí kámen si prohlédnout na místě jeho původního výlomu a hrubého opracování. Lokalita je dosažitelná po poměrně dobře udržované cestě, která odbočuje za obecní studní (hovorově „studánkou“) vlevo, směrem na Svatbín, tj. vhodné i pro cyklovýlet. Kámen se nalézá asi 20 m vlevo od cesty. Leží na úbočí mírné úžlabiny, při původní přístupové cestě do hlavního lomu. Případnou vycházku doporučuji začít u brnické hájovny, vydat se po hlavní cestě a po necelých 300 m odbočit ostře vlevo a posléze minout obecní „studánku“. Mapu s přesnou polohou naleznete po naskenování QR kódu

M.Šedina

Hasičská soutěž

V sobotu 11.6.2022 proběhlo na Bulánce, po covidové pauze, III. kolo Podlipanské ligy. I když to vypadalo, že nepřijede tolik soutěžících tak jako v minulých letech nakonec přijeli v hojném počtu cca 27 družstev. Jelikož počasí se vydařilo přišlo i spousta diváků. A že se bylo na co koukat. Ženy, muži, dorost, mladší a starší žáci a příprava. K celkové atmosféře přispělo i dobré jídlo a pití. K naší velké radosti v kategorii muži vyhrála Bulánka s časem 20,30.

Havránková Monika

Koutek přírody

Tak po celkem teplém jaru se přesouváme do léta. Snad bude také teplé a i bude pršet.

- V červenci do košile rozdělejte se a v prosinci až po uši.
- Prší-li na Medarda a Prokopa shnije mandel i kopa.
- Když dne ubývá horka přibývá.
- Chladno v červnu, deště v srpnu
- Netřeba v červnu o dešť prosit, přijde hned jak začnem kosit

Co na to kalendář vlašský:

- Některé roby sú všecky stejné.
- Červen mírný-nebude v prosinci mráz silný.
- Kdo je z Fňukálkova, není Valaška.
- Jaký červenec-takový leden.
- Z pěkněj mise sa nenajš, když na ni nic není.
- Pověz robě děvča, at ti peněz počča.
- Kdo je za mlada koněm, na stáří nic po něm.
- Kdo sto rokú si kyselicu, bude dlúho žit.

Měsíc červenec je začátkem doby sklizně. Česeme třešně, višně, angrešt, rybíz a maliny. Zavařujeme, děláme marmelády, víno atd.

Ničíme housenky, škvora, mravence, mšice a slimáky. V měsíci červenci zahrádkář pozoruje, co se mu v zahrádce líbí a co se mu nelíbí, aby to v příštím roce napravil.

Číman

Poutě

Poutí byla cesta za účelem návštěvy nějakého místa s náboženským významem. V hinduismu, buddhismu, židovství, islámu, i pohané putoval k chrámům, v křesťanství. S postupem bezbožectví se tento zvyk osamostatnil od náboženského původu a ve světském prostředí je to název pro malé či velké zábavní parky. V křesťanské (hlavně katolické) Evropě se poutě slavily u každého chrámu, který si připomínal posvěcení či svého patrona. Našem kraji je nejvýznamnějším poutním místem Sázava, kde žil sv. Prokop, patron zdejšího kraje i české země. Dnes také lidé chápou poutě jako místo putování (pěší tury), na které má člověk možnost být sám, vyzkoušet si své síly, vnitřně se usebrat, očistit se, uvědomit si více sebe sama. Píšu dle výpovědi některých účastníků pouti do Santiága. Mohlo by se to nazvat putování k sobě samému. U náboženských poutí to také má být putování k sobě samému. Dá se tam však ještě připojit očista ve formě například svatě zpovědi a dovršovat svoje osobní putování k Bohu ve mši svatě ve svatém přijímání. Tak to je koncipováno. Při té pouti si také pro povzbuzení připomínáme i životy těch, kterým je chrám zasvěcen.

V naší zemi je mnoho krásných poutních míst, které nám předci postavili, ve kterých se oni duchovně revitalizovali. Přejí hezké zážitky při putování naší českou zemí.

Jaroslav Lízner

Proměny našich vesnic – rybník Oleška

V

Na první fotce je vypuštěný rybník v roce 1973 na druhé aktuální foto po rekonstrukci v roce 2022